

og socialdemokratisk Side, saa maa jeg paa den anden Side indrømme, at det Ændringsforslag, jeg har været med til at stille, og som den højtærede Konseilspræsident betegnede som modtaget med stor Begejstring i en Del af Højres Presse eller i et enkelt Blad, det mødes i Virkeligheden i et hvert Tilfælde ikke med saa overdreven stor Begejstring hos mig. Jeg har været med til at stille det, fordi det var umuligt at fremkomme med noget andet Forslag.

Begge de Forslag, jeg her har nævnt, har altsaa fra de forskellige Sider egentlig ikke faaet nogen begejstret Tilslutning, og fra hver af de forskellige Sider er det sagt, at Modpartens Forslag kan ikke betragtes som Forhandlingsgrundlag. Jeg vil da spørge Tinget, om man i Virkeligheden tror, at man gennem et Fællesudvalg, som har 14 Dage, maaske 3 Uger at arbejde i, skulde kunne komme ind paa et nyt Grundlag og enes om et saadant. Det forekommer mig, at det vilde være utænkeligt, at et saadant Arbejde i Løbet af 14 Dage kunde blive andet end et forhastet Arbejde. Jeg maa indrømme, at jeg her i Tinget har set og selv været med til at slutte Forlig i sidste Øjeblik om enkelte Sager, og jeg skal villig indrømme, at undertiden har ogsaa disse Forlig være forhastede, fordi Tiden ikke har slaaet til til virkelig at overveje, hvad man gjorde. Men det har dog været Forlig om ganske almindelige Love; det har været paa ganske andre Omraader end det, der her er Tale om. Og det forekommer mig, at alle maa indrømme, at hvis man havde en Basis, hvis man selv om man var uenig om Enkeltheder, havde et virkelig Grundlag for en Forhandling, saa kunde der være Udsigt til i Fællesudvalget at faa fjernet Uoverensstemmelserne. Men naar man faktisk fra begge Sider er enig om, at vi maa ind paa ganske nye Overvejelser, ind paa et ganske nyt Grundlag, saa forekommer det mig, at Tiden er for ringe til at begynde det Arbejde.

For mig staar det saaledes ligesom for den ærede Forslagsstiller, at i Virkeligheden er denne Sag ikke saa grundigt gennemtænkt, at man burde gaa til en Løsning. Vi har i den Tid, vi har arbejdet med Sagen, set, hvorledes der i Presse, i Tidsskrifter, ved Møder o. s. v. er fremkommet Forslag og Tanker med Hensyn til Grundlovsændringer, som i Virkeligheden ikke er overvejede indenfor Rigsdagen. Vi har set Forslag om Veto, vi har set Forslag om Folkeafstemning, vi har

set forskellige mangeartede Forslag, som hver for sig efter min Mening kunde trænge til nøjere Prøvelse. Der har ikke været Lejlighed til en saadan Prøvelse; de har ikke været fremme til Prøvelse, fordi de to Grundlag i og for sig fra Begyndelsen var givne, paa hvilke man har arbejdet videre. Begge Forslagene lider jo ogsaa af uheldige Bestemmelser. Jeg skal for Regeringsforslagets Vedkommende nævne, at noget saadant som, at man kan forandre hele Basis for Valgretten til Landstinget ved en almindelig Lovforanstaltning, er jo dog saa forkert som vel muligt.

Havde man nu Tid, havde man Maaneder for sig, saa kunde Fællesudvalget maaske have gjort nogen Nytte, uagtet der i et saadant Udvalg maatte ske det samme Arbejde, som nu kan ske gennem en Kommission. Men saaledes som Sagen foreligger nu, forekommer det mig, at den eneste rigtige Vej vil være at nedsætte en Kommission til virkelig Overvejelse. Den højtærede Konseilspræsident sagde, at en saadan Sag lader sig ikke afgøre i en Kommission. Nej, det er rigtigt; det bliver Regeringens og Rigsdagens Sag at afgøre den, men en Kommission kan udrede de mange Tanker, der i Virkeligheden har været oppe, drøfte dem og lægge dem klart frem. Jeg tror heller ikke, at en Kommission vilde komme til en enstemmig Udtalelse eller blive enig om et bestemt Forslag; men alle de Tanker, som har været fremme og ikke har været overvejet, som ikke har kunnet blive overvejet i denne Tid, vil kunne komme frem til en saadan Kommission og derefter atter kunne komme frem til Drøftelse i Rigsdagen. Derfor tillader jeg mig at foreslaa mine Meningsfæller at stemme for den foreslaaede Dagsorden.

Brandes: Under andre Omstændigheder, hvis denne Sag ikke havde taget en ny Vending, vilde der ikke have været nogen Anledning for mig til at tage Ordet, idet Ordføreren for det Mindretal, som jeg tilhører indenfor det nedsatte Udvalg, da ogsaa vilde have talt paa mine Vegne. Men nu er Sagen i Dag ved den Dagsorden, der er stillet Forslag om, blevet bragt ind paa helt nye Veje, og der er skabt en Situation, som jeg tror mig berettiget til at udtale mig om paa mit Partis Vegne.

Paa en vis Maade kan man jo lykønske den ærede Forslagsstiller, for Dagen i Dag er jo noget af en Sejrsdag for ham. Han har kuet Højre. Han har faaet Højre